

M.40./i.281. Az asszapurai rövid tanítóbeszéd (Cūḷa-Assapura sutta)

Így hallottam. Egyszer a Magasztos Angaföldön élt, az angák Asszapura nevű városának közelében. Ott a Magasztos így szólította meg a szerzeteseket:

– Szerzetesek!

– Tiszteletreméltó urunk – válaszoltak ők. A Magasztos így szólt:

– „Remeték, remeték”, így tekintenek rátok az emberek, szerzetesek. És ha megkérdeznék titeket: „Mik vagytok?” – azt állítjátok, hogy remeték vagytok. Mivel így neveznek meg, és állítjátok, ezek vagytok, így gyakoroljatok: „Mindazokat a dhammákat magunkra vesszük és gyakoroljuk, amelyek valakit remetévé tesznek, bráhminná tesznek, hogy megnevezésünk igaz és állításunk valódi legyen, és hogy mindazok szolgálatait, akiknek ruháit, étel-alamizsnáját, szálláshelyét és gyógyszereit használjuk, nagy eredményt és hasznot hozzon nekik, és hogy távozásunk az otthontalanságba ne legyen hiábavaló, hanem gyümölcsöző és termékeny.

És hogyan nem gyakorolja egy szerzetes a remetének megfelelő utat? Amíg egy szerzetes, aki mohó nem hagyott fel a mohósággal; akinek a tudata rosszindulatú, nem hagyott föl a rosszindulattal; aki dühös, nem hagyott föl a dühhel; aki neheztel, nem hagyott föl a nehezteléssel; aki lenéző, nem hagyott föl a lenézéssel; aki arcátlan, nem hagyott föl az arcátlansággal; aki irigy, nem hagyott föl az irigységgel; aki fősvény, nem hagyott föl a fősvénységgel; aki csaló, nem hagyott föl a csalással; aki megtévesztő, nem hagyott föl a megtévesztéssel; akinek gonosz szándékai vannak, nem hagyott föl a gonosz szándékokkal; akinek a nézete helytelen, nem hagyott föl a helytelen nézettel, addig nem gyakorolja a remetének megfelelő utat, azt mondom néktek, mivel elmulasztotta föl hagyni a remete ezen szégyenfoltjait, a remete ezen hibáit, a remete ezen szennyeződéseit, amelyek alapul szolgálnak ahhoz, hogy a megfosztottság állapotában szülessék újra, és amelyek eredményét egy boldogtalan létállomáson tapasztalja majd.

Képzeljük el, hogy a *mataja* nevű fegyver, amely mindkét oldalán igen éles, egy rongyokból összevarrt hüvelybe lenne behelyezve és befoglalva. Ehhez hasonlíthatjuk az ilyen szerzetes beavatását, azt mondom néktek.

Nem mondom azt, hogy az a remete, aki rongyruhát visel, remete lesz pusztán azáltal, hogy rongyruhát visel; sem egy meztelen aszkéta pusztán azáltal, hogy meztelen; sem az, aki porban és mocsokban lakik, pusztán azáltal, hogy porban és mocsokban lakik; sem az, aki magát vízzel lemossa, pusztán azáltal, hogy magát vízzel lemossa; sem az, aki fagyökerek közt lakik, pusztán azáltal, hogy fagyökerek közt lakik; sem az, aki szabad ég alatt lakik, pusztán azáltal, hogy a szabad ég alatt lakik; sem az, aki folyamatos álló helyzetet gyakorol, pusztán azáltal, hogy folyamatos álló helyzetet gyakorol; sem az, aki megállapított időközökben vesz ételt magához, pusztán azáltal, hogy megállapított időközökben vesz ételt magához; sem az, aki énekeket recitál, pusztán azáltal, hogy énekeket recitál; és azt sem mondom, hogy egy raszta hajú aszkéta remete lesz pusztán azáltal, hogy raszta haját visel. Szerzetesek, ha pusztán azáltal, hogy rongyruhát visel, a rongyruha viselője, aki mohó volt, föl hagyna a mohósággal; akinek a tudata rosszindulatú volt, föl hagyna a rosszindulattal; aki dühös volt, föl hagyna a dühhel; aki neheztelt, föl hagyna a nehezteléssel; aki lenéző volt, föl hagyna a lenézéssel; aki arcátlan volt, föl hagyna az arcátlansággal; aki irigy volt, föl hagyna az irigységgel; aki fősvény volt, föl hagyna a fősvénységgel; aki csaló volt, föl hagyna a csalással; aki megtévesztő volt, föl hagyna a megtévesztéssel; akinek gonosz szándékai voltak, föl hagyna a gonosz szándékokkal; akinek helytelen volt a nézete, föl hagyna a helytelen nézettel, akkor barátai és társai, nemzetségének tagjai és rokonai, amint megszületne, rongyruhát viseltetnének vele, és így vennék rá, hogy vállalja a rongyruha viselését: „Gyere, kedvesem, viselj rongyruhát, mert ha mohó vagy, pusztán a rongyruha viselése által föl hagysz a mohósággal; ha a tudatod rosszindulatú, föl hagysz a rosszindulattal; ha dühös vagy,

fölhagysz a dühhel; ha neheztelsz, fölhagysz a nehezteléssel; ha lenéző vagy, fölhagysz a lenézéssel; ha arcátlan vagy, fölhagysz az arcátlansággal; ha irigy vagy, fölhagysz az irigységgel; ha fösvény vagy, fölhagysz a fösvényiséggel; ha csaló vagy, fölhagysz a csalással; ha megtévesztő vagy, fölhagysz a megtévesztéssel; ha gonosz szándékaid vannak, fölhagysz a gonosz szándékokkal; ha helytelen nézeted van, fölhagysz a helytelen nézettel.” De látok itt olyat, aki rongyruhát visel, és mégis mohó, rosszindulatú, dühös, neheztel, lenéző, arcátlan, irigy, fösvény, csaló, megtévesztő, gonosz szándékai vannak, és a nézete helytelen, és ezért nem mondom azt, hogy a rongyruha viselője, pusztán azáltal, hogy rongyruhát visel, remete lesz.

Ha pusztán a meztelenség által egy meztelen aszkéta...; ha pusztán azáltal, hogy porban és mocsokban lakik, az, aki porban és mocsokban lakik...; ha pusztán azáltal, hogy magát vízzel lemossa, az, aki magát vízzel lemossa....; ha pusztán azáltal, hogy fagyökerek között lakik, az, aki fagyökerek között lakik...; ha pusztán azáltal, hogy a szabad ég alatt lakik, az aki szabad ég alatt lakik...; ha pusztán azáltal, hogy folyamatos állóhelyzetet gyakorol, az, aki folyamatos állóhelyzetet gyakorol...; ha pusztán azáltal, hogy megállapított időközökben vesz ételt magához, az, aki megállapított időközökben vesz ételt magához...; ha pusztán énekek recitálása által az, aki énekeket recitál...; ha pusztán a raszta haj viselése által az, aki raszta haját visel...; és ezért nem mondom azt sem, hogy egy raszta hajú aszkéta remete lesz pusztán azáltal, hogy raszta haját visel.

Szerzetesek, hogyan gyakorolja egy szerzetes a remetének megfelelő utat? Amikor bármely szerzetes, aki mohó volt, fölhagyott a mohósággal; akinek a tudata rosszindulatú volt, fölhagyott a rosszindulattal; aki dühös volt, fölhagyott a dühhel; aki neheztelt, fölhagyott a nehezteléssel; aki lenéző volt, fölhagyott a lenézéssel; aki arcátlan volt, fölhagyott az arcátlansággal; aki irigy volt, fölhagyott az irigységgel; aki fösvény volt, fölhagyott a fösvényiséggel; aki csaló volt, fölhagyott a csalással; aki megtévesztő volt, fölhagyott a megtévesztéssel; akinek gonosz szándékai voltak, fölhagyott a gonosz szándékokkal; akinek helytelen volt a nézete, fölhagyott a helytelen nézettel, akkor a remetének megfelelő utat gyakorolja, azt mondom néktek, mivel fölhagyta a remete ezen szégyenfoltjait, a remete ezen hibáit, a remete ezen szennyeződéseit, amelyek alapul szolgálnak ahhoz, hogy a megfosztottság állapotában szülessék újra, és amelyek eredményét egy boldogtalan létállomáson tapasztalja majd.

Úgy látja magát, mint aki megtisztult mindezekről a gonosz kedvezőtlen állapotoktól, úgy látja, mint aki megszabadult tőlük. Amikor úgy látja magát, mint aki megtisztult mindezekről a gonosz kedvezőtlen állapotoktól, úgy látja, mint aki megszabadult tőlük, vidámság ébred. Ha vidám, öröm születik; és akinek a tudata örömteli, annak a teste elnyugszik; akinek a teste nyugodt, az boldogságot érez; aki boldog, annak a tudata összeszedetté válik.

Barátságossággal teli tudattal hatja át az első égtáját, és ugyanúgy a másodikat, harmadikat, negyediket, úgy fönn, mint lenn, és körben mindenhol, mindenkit éppúgy, mint sajátmagát. Áthatja a mindent magába foglaló világot barátságossággal teli tudattal, amely hatalmas, emelkedett, határtalan, ellenségesség és rosszakarat nélkül.

Részvétellel teli tudattal hatja át az első égtáját, és ugyanúgy a másodikat, harmadikat, negyediket, úgy fönn, mint lenn, és körben mindenhol, mindenkit éppúgy, mint sajátmagát. Áthatja a mindent magába foglaló világot részvétellel teli tudattal, amely hatalmas, emelkedett, határtalan, ellenségesség és rosszakarat nélkül.

Elismeréssel teli tudattal hatja át az első égtáját, és ugyanúgy a másodikat, harmadikat, negyediket, úgy fönn, mint lenn, és körben mindenhol, mindenkit éppúgy, mint sajátmagát. Áthatja a mindent magába foglaló világot elismeréssel teli tudattal, amely hatalmas, emelkedett, határtalan, ellenségesség és rosszakarat nélkül.

Kiegyensúlyozottsággal teli tudattal hatja át az első égtáját, és ugyanúgy a másodikat, harmadikat, negyediket, úgy fönn, mint lenn, és körben mindenhol, mindenkit éppúgy, mint sajátmagát. Áthatja a mindent magába foglaló világot kiegyensúlyozottsággal teli tudattal, amely hatalmas, emelkedett, határtalan, ellenségesség és rosszakarat nélkül.

Képzeljünk el egy tavat, amelynek tiszta, kellemesen hűs, áttetsző a vize, és a partja sima és

elbűvölő. Ha egy forróságtól perzselt és elcsigázott ember, kimerült, kiszáradt és szomjas, jön keletről, nyugatról, északról vagy délről, vagy bárhonnan máshonnan, a tóhoz érve olthatná szomját és forróság okozta hevét. Éppen így, szerzetesek, ha a nemesek nemzetségéből bárki otthonából az otthontalanságba távozik, és miután a Beérkezett által hirdetett Tannal és fegyellemmel találkozik, kifejleszti a barátságosságot, részvétet, elismerést és kiegyensúlyozottságot, és ezáltal belső békére tesz szert, ennek a belső békének a segítségével a remetének megfelelő utat gyakorolja, azt mondom néktek. És ha a papok nemzetségéből...; és ha a kereskedők nemzetségéből...; és ha a munkások nemzetségéből bárki otthonából az otthontalanságba távozik, és miután a Beérkezett által hirdetett Tannal és fegyellemmel találkozik, kifejleszti a barátságosságot, részvétet, elismerést és kiegyensúlyozottságot, és ezáltal belső békére tesz szert, ennek a belső békének a segítségével a remetének megfelelő utat gyakorolja, azt mondom néktek.

Szerzetesek, ha a nemesek nemzetségéből bárki otthonából az otthontalanságba távozik, és közvetlen tudással maga megvalósítva itt és most a tudat megszabadulásába és a bölcsesség általi megszabadulásba lép és ott tartózkodik, amely a befolyások megsemmisülése által befolyásmentes, akkor a befolyások megsemmisülése miatt már remete. És ha a papok nemzetségéből...; és ha a kereskedők nemzetségéből...; és ha a munkások nemzetségéből bárki otthonából az otthontalanságba távozik, és közvetlen tudással maga megvalósítva itt és most a tudat megszabadulásába és a bölcsesség általi megszabadulásba lép és ott tartózkodik, amely a befolyások megsemmisülése által befolyásmentes, akkor a befolyások megsemmisülése miatt már remete.

Ezt mondta a Magasztos. A szerzetesek elégedetten gyönyörködtek a Magasztos szavaiban.